

ARPL-FÖRSÄKRINGSHANDBOK FÖR ARBETSGIVARE 2022

INNEHÅLL

Arbetstagare inom den privata sektorn ska försäkras med en ArPL-försäkring	3
Pensionsförsäkring för förtroendeuppdrag	3
Försäkring av utlandsarbete	3
Vem är avtalsarbetsgivare och vem tillfällig arbetsgivare?	3
ArPL-avgifterna år 2022	4
Arbetstagarens arbetspensionsavgift	4
På vilket sätt ska en arbetsgivare lämna löneanmälningarna?	4
ArPL-avgifternas förfallodagar och försäkringsavgiftsränta	5
Betalningen av ArPL-fakturorna	5
Omstruktureringar i företagsverksamheten inverkar på försäkringen	5
Ändring av bolagsform.....	5
Ändringar i ägarförhållandena	5
Fusion och delning.....	5
Överföring av ArPL-försäkringen till Elo	5
Företagsverksamheten avslutas	6
Elos tjänster	6
Finansieringstjänster	6
Tjänster för ledning av arbetsförmågan	6
Yrkesinriktad rehabilitering	6
Arbetstagarens pensionsskydd	7
Pensionstillväxt	7
Pensionsslag	7
Förvärvsarbete under pensionstiden	8
Ansökan om pension.....	8
Vilka inkomster ingår i ArPL-lönen?	9
Socialförsäkringsavgifter 2022	12
Elos kontaktinformation	13

Arbetstagare inom den privata sektorn ska försäkras med en ArPL-försäkring

En arbetsgivare inom den privata sektorn är skyldig att sköta sina arbetstagares lagstadgade pensionskydd med en ArPL-försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare. I ArPL-försäkringen tillväxer arbetstagarens pension och försäkringen ger även ekonomisk trygghet vid ålderdom och arbetsoförmåga eller i händelse av att familjeförsörjaren avlider.

Arbetsgivaren ska försäkra sin arbetstagare senast efter den första lönebetalningen och innan lönen ska anmälas till inkomstregistret (enligt huvudregeln inom 5 dagar från lönebetalningen). Arbete ska försäkras med en ArPL-försäkring om den anställda

- arbetar i ett anställningsförhållande
- är minst 17 år gammal och
- tjänar minst 62,88 euro i månaden 2022.

Den övre åldersgränsen för försäkring beror på den anställdas ålder:

- för personer födda 1957 eller tidigare 68 år
- för personer födda 1958–1961 69 år
- för personer födda 1962 eller senare 70 år.

Försäkringsskyldigheten gäller från början av den månad som följer efter att arbetstagaren fyllt 17 år och fortsätter fram till slutet av den månad under vilken hen uppnår den övre gränsen för försäkring. Också arbete vid sidan av pensionen ska försäkras om den anställda inte har uppnått den övre gränsen för försäkring.

Allt arbete som utförs i Finland ska i regel försäkras i Finland. Ett undantag utgör arbetstagare som utsänts till Finland och som har ett intyg för utsända arbetstagare. Även förvärvsarbete som utförs utomlands av en utsänd arbetstagare i ett finskt företag omfattas av det finländska arbetspensionssystemet.

Pensionsförsäkring för förtroendeuppdrag

Med förtroendeuppdrag avses till exempel medlemskap i förvaltningsråd, delegationer och direktionsråd samt förtroendeuppdrag i arbetsmarknadsorganisationer och ideella sammanslutningar. Om den person som innehar ett förtroendeuppdrag samtidigt är anställd av den som betalar arvodet, ska även förtroendeuppdraget försäkras. Om en person som sköter ett förtroendeuppdrag inte är anställd av den som utbetalar arvodet, är det frivilligt att ta en ArPL-försäkring och försäkringsskyddet sköts med en separat ArPL-försäkring.

Försäkrande av enbart förtroendeuppdrag kräver ett separat avtal om ArPL-försäkring. Normala ålders- och inkomstgränser enligt ArPL gäller även förtroendeuppdrag. Betalaren ska innehålla arbetstagarens andel av pensionsavgiften från arvodet.

Försäkring av utlandsarbete

Innan en arbetstagare i ett finländskt företag sänds utomlands för att arbeta, lönar det sig att i god tid kartlägga arbetstagarens och de medresande familjemedlemarnas sociala trygghet i Finland, vilket omfattar:

- förmåner som baserar sig på arbetande, dvs. arbetspensions- och arbetsolycksfallsförsäkring
- folkpensionsanstaltens (FPA) boendebaserade förmåner, såsom familjepension, moder- och faderskapspenning, barnbidrag, sjukdagpenning och sjukvårdskostnader.

Vilka socialskyddsförmåner som gäller är bland annat beroende av

- om Finland har en överenskommelse om social trygghet med sysselsättningslandet
- hur länge utlandskommenderingen räcker
- om arbetstagaren kan betraktas som en utsänd arbetstagare.

Försäkringslön säkerställer pensionsnivån

Vid utlandsarbete används termen försäkringslön för pensionsgrundande inkomster. Försäkringslönen utgör även grunden för arbetsgivarens och arbetstagarens arbetspensionsavgifter. Oberoende av sysselsättningslandet gäller försäkringslönen arbete som utförs av utsända arbetstagare från Finland och som ska försäkras enligt arbetspensions- och olycksfallsförsäkringslagarna i Finland.

Arbetsgivaren och arbetstagaren ska avtala om beloppet för försäkringslönen före utsändningen. Försäkringslönen ska antecknas i utsändningsavtalet i euro. Det lönar sig även att specificera vad försäkringslönen innehåller i avtalet. Arbetsgivaren ska meddela försäkringslönen till inkomstregistret tillsammans med löneanmälan.

Försäkringslönen kan inte fritt avtalas om, utan den ska vara i enlighet med lagen om pension för arbetstagare. Utgångspunkten är att försäkringslönen motsvarar den lön som skulle betalas för motsvarande arbete i Finland. Syftet med detta är att säkerställa att arbetstagaren får en pension som motsvarar nivån i Finland.

Boendebaserade förmåner

En person som är bosatt i Finland omfattas i regel av FPA:s förmåner, om arbetet eller vistelsen i utlandet varar högst ett år. Utlandsarbete eller -vistelse samt återflyttning till Finland ska dock alltid anmälas till FPA.

Tilläggsinformation om försäkring av arbetstagare som sänds utomlands fås från vår kundtjänst och från Pensionsskyddscentralen.

Vem är avtalsarbetsgivare och vem tillfällig arbetsgivare?

En arbetsgivare ska ingå ett försäkringsavtal, om han har minst en fast anställd arbetstagare eller om lönesumman till de tillfälligt anställda överstiger 9 006 euro för 6 månader. Avtalsarbetsgivare som ingått försäkringsavtal med Elo har rätt till ArPL-kundåterbäring. Försäkringsavtal kan ingås på adressen www.elo.fi.

Arbetsgivaren behöver inte ingå ett försäkringsavtal, utan kan agera som en så kallad tillfällig arbetsgivare, om han inte har fast anställda arbetstagare och om de tillfälligt anställdas lönesumma under ett halvt år understiger 9 006 euro.

En arbetsgivare kan inte samtidigt vara både arbetsgivare med avtal och en tillfällig arbetsgivare. En arbetsgivare med avtal anmäler alltid också tillfälliga anställningar till sin ArPL-försäkring.

ArPL-avgifterna år 2022

Alla försäkringsbolag beräknar ArPL-avgiften enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt. Avgiften redovisas i sin helhet av arbetsgivaren, som i sin tur uppbär arbetstagarens andel av avgiften från lönen.

ArPL-grundavgiften för arbetsgivare med försäkringsavtal är 25,85 % av lönesumman. Om arbetsgivarens lönesumma har varit minst 2 169 000 euro år 2020, är försäkringsavgiften därtill beroende av invalidpensionsavgiften i enlighet med avgiftsklassen och nedsättningen av avgiftsförlustandelen.

ArPL-avgiften för tillfälliga arbetsgivare är 25,85 % av lönesumman.

Med hjälp av Elos löneräknare uppskattar du behändigt de totala kostnaderna för att anställa en eller flera arbetstagare. Med några klick ger vår räknare på adressen www.elo.fi/loneraknare en uppskattning av ArPL-avgifterna och lönebikostnaderna.

Arbetstagarens arbetspensionsavgift

Arbetstagarna betalar själva en del av sitt arbetspensionsskydd. Arbetsgivaren innehåller arbetstagarens andel av pensionsavgiften från lönen.

År 2022 är arbetstagarens avgift

- för 17–52-åriga arbetstagare 7,15 % av lönen
- för 53–62-åriga arbetstagare 8,65 % av lönen
- för arbetstagare som har fyllt 63 år 7,15 % av lönen.

Arbetsgivaren innehåller arbetspensionsavgiften av alla arbetstagare som arbetsgivaren är skyldig att försäkra vid lönebetalningstidpunkten. Lönebetalningstidpunkten är avgörande också då det gäller att innehålla den högre avgiftsprocenten för arbetstagare. Arbetstagaren betalar en högre avgiftsprocent från början av den kalendermånad som följer efter att hen fyllt 53 år fram till slutet av den kalendermånad under vilken hen fyller 63 år. Arbetsgivaren innehåller även arbetspensionsavgift av lön för arbete som utförs vid sidan av pension.

Om avgiften inte har innehållits på grund av ett uppenbart fel, kan arbetsgivaren innehålla arbetstagarens avgiftsandel retroaktivt i samband med de två följande lönebetalningarna.

I tabellen på sidorna 9–11 framgår vad som är ArPL-lön, dvs. vilka av arbetstagarnas inkomster som ska anmälas till ArPL-försäringen.

På vilket sätt ska en arbetsgivare lämna löneanmälningarna?

Alla arbetsgivare, både tillfälliga och avtalsarbetsgivare, måste lämna löneanmälningarna för sina arbetstagare till inkomstregistret, enligt huvudregeln inom fem dagar från lönebetalningen. Elo får löneuppgifterna direkt från inkomstregistret och de anmälda uppgifterna ligger till grund för ArPL-avgifterna.

Du kan lämna anmälningar till inkomstregistret på tre olika sätt:

1. Via ett tekniskt gränssnitt -> Automatisk anmälan från det egna lönesystemet:
 - Lönesystemet ska vara kompatibelt med inkomstregistret, bl.a. ska materialet vara i xml-format och inkomstslagens koder ska överensstämma med inkomstslagen i inkomstregistret.
 - Det behövs ingen särskild inloggning i samband med anmälan. Förbindelsen till inkomstregistret bildas med hjälp av ett certifikat som söks på förhand.
2. Via e-tjänsten
 - Logga in via webbplatsen inkomstregistret.fi, identifiera dig antingen med nätbankskoder, mobilcertifikat, organisations- eller certifikatkort.
 - Fullmakterna för användningen av tjänsten ska skötas i skick före inloggning via Suomi.fi.
 - Anmälningarna kan lämnas i:
 1. Uppladdningstjänsten, där uppgifterna kan laddas upp som filer i xml-format
 2. På webblankett, vilket innebär att uppgifterna i de enskilda anmälningarna matas in manuellt.
3. Av särskild orsak även på pappersblankett
 - Om man av rimliga skäl inte kan förutsätta att uppgifterna ges elektroniskt; då det t.ex. är fråga om en fysisk person, dödsbo, tillfällig eller utländsk arbetsgivare. Blanketten finns på: webbplatsen www.inkomstregistret.fi

Man kan också använda skattemyndighetens löneräkningsprogram Palkka.fi som automatiskt överför uppgifterna till inkomstregistret.

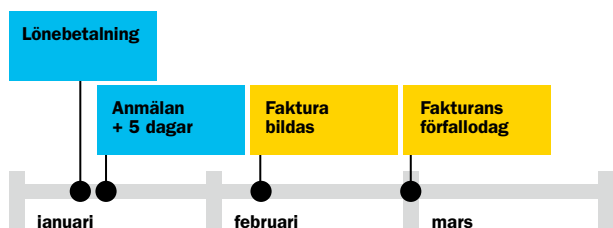
För att kunna göra en anmälan till inkomstregistret behöver en avtalsarbetsgivare

- Elos bolagskod, som är 54
- Pensionsordningsnumret, som är detsamma som Elos ArPL-försäkringsnummer

För att kunna göra en anmälan till inkomstregistret behöver en tillfällig avtalsarbetsgivare

- Elos bolagskod, som är 54
- beroende på anmälnings sättet, kan arbetsgivaren även behöva det tekniska pensionsförsäkringsnumret, som i Elo är 54–0000000U.

ArPL-avgifternas förfallodagar och försäkringsavgiftsränta

ArPL-avgifterna har under varje lönebetalningsperiod en egen teoretisk förfallodag, som är den sista i den månad som följer på lönebetalningsmånaden.

Avgifter som betalas senast på den teoretiska förfallodagen innehåller inte försäkringsavgiftsränta (år 2022: 2 %)

På Elos fakturor finns också en förfallodag per lönebetalningsmånad, som är densamma som den teoretiska förfallodagen.

Förfallodagen för löneanmälningarna i januari är t.ex. 28.2, vilket också är den teoretiska förfallodagen för de fakturor som gäller januari.

Betalningen av ArPL-fakturorna

ArPL-avgifterna bildas utifrån de anmälningar som lämnas till inkomstregistret.

I Elo finns det tre alternativa sätt att betala fakturorna:

1. Faktura en gång per månad

I Elo buntar systemet ihop alla avgifter som bildats under en månad och fakturan skickas en gång per månad. Detta betalningssätt är förinställt i Elos alla ArPL-försäkringar.

2. Faktura per löneanmälan

för varje anmälan till inkomstregistret bildas en egen faktura.

3. Betalning i förskott

du kan också avtala med Elo om att betala en uppskattad ArPL-avgift i förskott (t.ex. avgiften för hela eller halva året). Då pengarna är tillgängliga för Elo kvitterar faktureringen att den faktura som bildats utifrån löneanmälan till inkomstregistret är betald och kunden skickas den betalda fakturan.

Det bör observeras att betalning i förskott inte ger någon räntenytta.

Betalningssättet kan enkelt ändras i Elos webbtjänst eller genom att kontakta Elos kundtjänst.

Omstruktureringar i företagsverksamheten inverkar på försäkringen

Ändringar i bolagsformen och ägarförhållandena kan inverka på företagets arbetspensionsförsäkringar. Därför ska ändringar alltid meddelas Elo med ett fritt formulerat meddelande.

Ändring av bolagsform

Det är fråga om en ändring av bolagsformen då

- en privat firma ändras till ett företag i bolagsform
- ett öppet bolag ändras till kommanditbolag eller aktiebolag
- ett kommanditbolag ändras till aktiebolag.

Om FO-numret däremot ändras, ska den tidigare ArPL-försäkringen avslutas. Det nya företaget som fortsätter verksamheten ska teckna en ny försäkring, om en sådan inte finns från tidigare.

Om det inte sker någon ändring i FO-numret, uppdaterar vi företagets ArPL-försäkring med de nya uppgifterna från registreringsdagen.

En ny ArPL-försäkring ska alltid tecknas då en privat firmas verksamhet fortsätter som ett bolag. Arbetstagarna övergår till det nya bolagets tjänst.

Ändringar i ägarförhållandena

En ArPL-försäkring avslutas alltid då en enskild näringsidkare säljer sitt företag.

Ändringar som gäller bolagsmännen i ett öppet bolag och kommanditbolag ska anmälas till Elo. Ändringarna inverkar emellertid inte på försäkringens giltighet.

Ändringar som gäller delägare i ett aktiebolag kräver ingen anmälan, såvida ändringen inte påverkar koncern-tillhörigheten eller villkoren för att omfattas av FöPL.

Fusion och delning

Då ett aktiebolag fusioneras med ett annat bolag avslutas ArPL-försäkringen. Efter en fusion anmäls arbetstagarna till det övertagande bolagets ArPL-försäkring.

För företag som bildas vid delning tecknas nya ArPL-försäkringar. Efter en delning anmäls arbetstagarna till nya ArPL-försäkringar.

Överföring av ArPL-försäkringen till Elo

En ArPL-försäkring i ett annat pensionsbolag kan överföras till Elo fr.o.m. den första dagen i januari, april, juli eller oktober genom skicka en överföringsansökan till Elo tre månader före önskat datum. En försäkring kan emellertid överföras först efter att den varit i kraft minst ett år i det tidigare bolaget. Flytta över ArPL-försäkring på adressen **www.elo.fi**.

Om företaget har ArPL-försäkring i flera pensionsbolag, kan försäkringarna sammanslås till en försäkring i Elo. Detta underlättar skötseln av försäkringarna.

Företagsverksamheten avslutas

Arbetsgivaren ska avsluta sin ArPL-försäkring om företagsverksamheten upphör eller om arbetsgivaren inte längre har anställda som ska försäkras med ArPL. Försäkringen avslutas enklast i webbtjänsten på adressen www.elo.fi/webbtjanst. Det går också bra att avsluta försäkringen genom att ringa vår kundtjänst på tfn 020 694 730.

Elos tjänster

Elo erbjuder sina kundföretag mångsidiga finansierings-tjänster samt tjänster för ledning av arbetsförmågan. Syftet med arbetspensionsrehabiliteringen är att förebygga arbetsoförmåga genom att göra det möjligt för arbetstagararen att fortsätta arbeta trots sjukdom, skada eller lyte.

Finansieringstjänster

Elo erbjuder tillsammans med andra finansiärer sina kundföretag finansieringslösningar för tillväxt och internationalisering, företagsköp och omstruktureringar samt för investeringar.

Finansieringslösningar som Elo erbjuder är tillväxtlån, lån för små och medelstora företag samt återlån. I finansieringsutbudet ingår också mellanfinansiering och direkta kapitalinvesteringar. Den totala finansieringslösningen planeras alltid individuellt i samarbete med kunden.

Lån kan beviljas med rörlig eller fast ränta. Som referensränta kan man använda dagligen noterade ArPL-referensräntor eller euriborräntor samt då det gäller återlån ArPL-låneräntor.

ArPL-räntorna är Försäkringsaktiebolaget Garantias offentligt noterade marknadsräntor och de kan bland annat kontrolleras på Garantias webbplats på www.garantia.fi.

Närmare information finns på adressen www.elo.fi/arbetsgivare/finansieringstjanster.

Tjänster för ledning av arbetsförmågan

Målet med Elos tjänster för ledning av arbetsförmågan är att främja de anställdas arbetsförmåga i våra kundföretag och att se till att de stannar kvar i arbetslivet så länge som möjligt. Vi stöder företagets ledning och HR när det gäller att skapa verksamhetsmodeller och processer som stöder arbetsförmågan, vi utvecklar våra kunders kompetens och framför allt ökar vi förståelsen för frågor om arbetsförmåga.

Med hjälp av våra tjänster och vårt expertstöd kan företaget bättre hantera kostnaderna för sjukfrånvaro och minska risken för arbetsoförmåga. En lyckad ledning av arbetsförmågan möjliggör personalens förmåga och förutsättningar att arbeta för att uppnå företagets affärsmål.

Exempel på tjänster för ledning av arbetsförmågan är:

- Verktygen för ledning av arbetsförmågan i Elos webbtjänst (kartläggning av nuläget, projektplan)
- Riskindikator för ledning av arbetsförmågan
- Utbildningar och webinarier inom ledning av arbetsförmågan
- Handböcker för ledning av arbetsförmågan

Syftet med tjänsterna för ledning av arbetsförmågan är att skapa genomslagskraft och förutsättningen för detta är att även företaget förbinder sig att vidta åtgärder som främjar arbetsförmågan och att utveckla dem kontinuerligt. Vi är en partner för företagsledningen och HR inom systematisk personalledning samt i utvecklingen av det dagliga ledarskapet och chefsarbetet.

Läs mer om våra tjänster på www.elo.fi/ledning-av-arbetsformagan

Du når våra experter per e-post på tyokykyjohtaminen@elo.fi

Yrkesinriktad rehabilitering

Såväl arbetsgivaren som arbetstagararen gynnas av yrkesinriktad rehabilitering. Målet är att arbetstagararen ska kunna fortsätta i arbetslivet trots olägenheter till följd av sjukdom. När rehabiliteringsbehovet fastställs tidigt och rehabiliteringen inleds i tid kan invalidpensionering förebyggas eller skjutas upp. Då minskar också kostnaderna för invalidpensioneringar.

En arbetstagarare som är försäkrad enligt ArPL har rätt till yrkesinriktad rehabilitering, om en sjukdom, lyte eller skada, som konstaterats på behörigt sätt, sannolikt medför en sådan risk som skulle leda till att arbetstagararen beviljas invalidpension inom de närmaste åren (risk för arbetsoförmåga). Utöver detta ska den försäkrade ha ett yrke som erhållits genom arbete eller utbildning, arbetsinkomster för minst 37 725,23 euro under de fem år som föregår ansökan samt vara etablerad i arbetslivet. Vid bedömningen av hur ändamålsenlig rehabiliteringen är beaktas arbetstagararens ålder, utbildning, yrke, tidigare verksamhet, etablering i arbetslivet och om den yrkesinriktade rehabiliteringen sannolikt leder till att personen kan fortsätta i eller återvända till sitt arbete.

Rätten till arbetspensionsrehabilitering bedöms på basis av arbetstagararens ansökan om rehabilitering och det B-läkarutlåtande som läkaren utfärdat senast i samband med ansökan om invalidpension eller fortsatt rehabiliteringsstöd. Om en arbetstagarare anses ha rätt till arbetspensionsrehabilitering och rehabilitering anses vara aktuellt för hans eller hennes del, ges efter invalidpensionsbeslutet direkt ett förhandsbeslut om yrkesinriktad rehabilitering utan särskild ansökan om arbetspensionsrehabilitering.

Vad är arbetspensionsrehabilitering?

Rehabiliteringsåtgärder är tex.

- arbetsprövning, då man bedömer om arbetet lämpar sig för personen, arbetstagararen byter arbetsuppgifter eller får stöd för att kunna återgå till arbetslivet efter en lång sjukledighet
- arbetsträning för inläring av nya arbetsuppgifter
- kurser samt tilläggs- och vidareutbildning så att personen får färdigheter att ansöka om ett nytt arbete som är lämpligt med tanke på hälsotillståndet.

Mer information om arbetspensionsrehabilitering finns på adressen www.elo.fi och ges per telefon på nummer 020 694 715.

Arbetstagarens pensionsskydd

Arbetstagarnas pensionsskydd grundar sig på det lagstadgade pensionsskyddet som de intjänat i sitt arbete.

Pensionstillväxt

Arbetspension intjänas på basis av årsinkomsterna:

- vid 17–53 år med 1,5 %
- vid 53–62 år med 1,7 % (åren 2017–2025) och
- för 63 år fyllda med 1,5 %

För arbete vid sidan av pensionen intjänas 1,5 procent av årsinkomsterna i ytterligare pension oberoende av arbetstagarens ålder. Undantaget är partiell ålderspension, då pension för utfört arbete intjänas enligt åldersbundna procentsatser.

Om en arbetstagare inte går i pension vid sin lägsta pensionsålder, höjs ålderspensionen med en uppskovsförhöjning. Uppskovsförhöjningen är 0,4 procent för varje månad som pensionen flyttas fram efter den lägsta åldern för ålderspension. Dessutom ger årsinkomsterna en normal pensionstillväxt ända upp till den högsta pensionsåldern.

Pension intjänas förutom av arbete under vissa förutsättningar även under perioder utan lön, t.ex. under barnavård, arbetslöshet, studier och sjukledighet. Mer information om pensionstillväxten under oavlönade perioder finns på adressen www.elo.fi/pension.

Pensionsslag

Nedan finns en kort förteckning över olika pensionsslag och åldersgränser. Mer information om pensioner finns på adressen www.elo.fi/pension.

Ålderspension

Du kan gå i ålderspension vid fritt vald tidpunkt efter att du uppnått din lägsta pensionsålder. En anställning ska upphöra innan ålderspensionen börjar, men företagarverksamhet kan fortsätta.

Den lägsta pensionsåldern i olika åldersgrupper:

63 år 3 mån.	för dem som är födda 1955
63 år 6 mån.	för dem som är födda 1956
63 år 9 mån.	för dem som är födda 1957
64 år	för dem som är födda 1958
64 år 3 mån.	för dem som är födda 1959
64 år 6 mån.	för dem som är födda 1960
64 år 9 mån.	för dem som är födda 1961
65 år	för dem som är födda 1962–1964

Pensionsåldern för den som är född 1965 och senare preciseras det år då personen fyller 62 år.

Vid sidan av ålderspension kan man arbeta helt utan inkomstgänser. Arbetet måste försäkras och pensionen tillväxter fram tills den övre gränsen för försäkringskyldigheten.

Partiell förtida ålderspension

Med partiell förtida ålderspension kan en arbetstagare ta ut antingen 25 eller 50 procent av sin intjänade pension redan vid 61 års ålder.

Arbetstagaren kan själv välja, ska arbetet fortsättas vid sidan av pension eller inte – intjänade inkomster eller den mängd arbete som utförs efterföljs inte och de påverkar inte beloppet på partiell förtida ålderspensionen.

Invalidpension

Arbetstagaren har rätt till invalidpension om han eller hon insjuknar och inte ens med hjälp av rehabilitering kan fortsätta i arbetet. Arbetsförmågan ska vara nedsatt på grund av sjukdom, lyte eller skada så att arbetstagaren inte är arbetsförmögen på minst ett år. Invalidpension kan beviljas för en begränsad tid eller tillsvidare. Om arbetstagaren inte är fullständigt arbetsoförmögen kan man bevilja delinvalidpension. Till ansökan om invalidpension ska bifogas ett B-läkarutlåtande.

I samband med en ansökan om invalidpension utreds alltid också möjligheterna till arbetspensionsrehabilitering. Då förutsättningarna uppfylls ges tillsammans med beslutet om invalidpension/rehabiliteringsstöd alltid direkt också ett positivt förhandsbeslut om arbetspensionsrehabilitering utan särskild ansökan.

Arbetslivspension

Med hjälp av arbetslivspension kan personer med en lång och tung yrkesbana gå i pension redan vid 63 års ålder, om yrkesbanan har pågått 38 år huvudsakligen i ett ansträngande och slitsamt arbete och arbetsförmågan har försvagats.

Familjepension

Om arbetstagaren avlider tryggar familjepensionen försörjningen för den efterlevande och barnen. Familjepension kan betalas till efterlevande make eller sambo, en person i ett registrerat parförhållande och barn under 20 år.

Lagstiftningen om familjepension förnyades fr.o.m.

1.1.2022. Läs mer på adressen www.elo.fi/pension.

Förvärvsarbete under pensionstiden

Det är tillåtet att förvärvsarbete obegränsat vid sidan av ålderspension. Även andra pensionstagare får förvärvsarbete, förutsatt att inkomsterna inte överstiger följande inkomstgränser.

Pensionsslag	Inkomstgräns 2022
Ålderspension	Ingen inkomstgräns
Partiell ålderspension	Ingen inkomstgräns
Invaldpension	40 % av den stabiliserade inkomsten före arbetsoförmågan (dock minst 855,48 euro)
Delinvaldpension	60 % av den stabiliserade inkomsten före arbetsoförmågan (dock minst 855,48 euro)

Ansökan om pension

Innan pension söks lönar det sig för arbetstagaren att läsa om de olika pensionsslagen, samt om villkoren för att få pension och pensionstillväxten på www.elo.fi/pension. Arbetstagaren får en uppskattning av det framtida pensionsbeloppet i Elos pensionstjänst.

I Elos webbtjänst är det enkelt att ansöka om pension. För en arbetstagare lönar det sig att ansöka om pension cirka två veckor innan önskat startdatum. Arbetspension och folkpension kan sökas med samma ansökan.

Inloggning i webbtjänsten
www.elo.fi/pensionstjanst

Då en arbetstagare går i ålderspension, ska arbetsgivaren anmäla både inkomsterna och anställningens slutdatum till inkomstregistret.

Vilka inkomster ingår i ArPL-lönen?

Lön eller annan ersättning	Ingår det i ArPL-lönen?
Aktieemission	
• som gäller majoriteten av personalen	NEJ
• som endast gäller en del av personalen (inte en personalförmån, utan ett vederlag som betalas för arbete)	JA
Aktiepremie	
• ersättningar som betalas på basis av aktiepremiestystem, om aktiepremiestystemet angående grunderna för fastställandet av aktiepremien kan likställas med andra resultatpremiestystem	JA
• om förmånens värde beror på utvecklingen av aktiernas värde och det förflutit minst ett år mellan det att premien utlovats och getts	NEJ
Alterneringsersättning	NEJ
Arbetsinsatsdividend	JA
Arvoden för förtroendeuppdrag	
• personen står samtidigt i anställningsförhållande till företaget	JA
• personen står inte i anställningsförhållande till företaget:	
- Arbetstagaren har försäkrats frivilligt. I så fall avdras arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift från arvoden.	JA
- Arbetstagaren har inte försäkrats frivilligt.	NEJ
Förtroendeuppdrag kan frivilligt försäkras retroaktivt tidigast fr.o.m. början av kalenderåret innan.	
Bonus, resultatpremie	JA
Cykelförmån	
• förmån i form av lönetillägg, skattepliktig andel	JA
• förmån som en del av lönen, skattefri respektive skattepliktig andel	JA
Disponentarvoden	JA
• Arvoden meddelas i disponentbyråns årsanmälan även om de betalats till disponenten direkt från bostadsaktiebolaget (ställföreträdande betalare).	
Dividender och vinstandelar	
• vinstandel eller dividend till delägare som omfattas av ArPL	NEJ
• ersättningar som betalas som lön	JA
Dricks	JA
Ersättning för kostnader	
• t.ex. dagspenning för tjänsteresa, ersättning för måltid, verktyg och kläder, ersättning för resekostnader, kilometerersättning, ersättning för flyttkostnader	NEJ
• när den utbetalda ersättningen överstiger de verkliga kostnaderna och den överskridande delen betraktas som lön i förskotts innehållningen	JA
Frivillig eller individuell pensionsförsäkring (som arbetsgivaren betalar)	JA
• till den del den betraktas som lön i beskattningen	
Föreläsnings- och föredragsarvoden	
• för arbete under anställningsförhållande	JA
• enstaka arvoden utanför anställningsförhållande	NEJ
Förlikning vid tvist i anställning	
• ospecificerad engångsersättning	NEJ
• lönefordringar har specificerats	JA
Försäkringslön för utlandsarbete	JA

Lön eller annan ersättning	Ingår det i ArPL-lönen?
Förvärvsinkomster vid sidan av pension	
• Inkomsterna uppges fram till slutet av den månad då personen fyller har uppnått den övre gränsen för försäkring.	JA
Grundlön	JA
Gåva	
• sedvanliga föremåls- eller penninggåvor (bemärkelsedag eller annan personlig orsak)	NEJ
• ersättning eller gåva på grund av tjänsteår	JA
• gåvo- eller jubileumsmynt som arbetsgivaren avtalsenligt eller sedvanligt betalar till arbetstagarna (t.ex. julpenning eller lön för en trettonde månad)	JA
Kommission	JA
Kompletteringsdagpenning (även skattefri)	JA
Kontant vinstpremie	
• betalas till hela personalen	NEJ
• betalas till en viss begränsad personalgrupp eller vissa enskilda arbetstagare	JA
Lärdomsprov, diplomarbete, pro gradu	
• uppgjorts i anställningsförhållande	JA
• uppgjorts då personen inte varit i anställningsförhållande	NEJ
Lön betald av ställföreträdande betalare	JA
• konkursbo, lönegarantimyndighet eller annan betalare (lönen anmäls till den faktiska arbetsgivarens försäkring)	
Lönefordran som bekräftats med stöd av domstolsutslag	JA
• till den del som den skulle tas i beaktande om arbetsgivaren betalade den	
Lönetillägg och -förhöjningar	JA
• t.ex. ålders-, skiftarbets- och förhållandetillägg, ersättning för tjänsteår, veckovila, arbetsberedskap, söckenhelg eller friskift och lediga dagar (pekkasdagar) som betalats i pengar	
Lön för tiden av läro- eller utbildningsavtal	JA
Lön för uppsägningstid, skadeersättning, ersättning som inte grundar sig på lagen vid upphörande av anställning	
• lagstadgad tid (högst 6 månader)	JA
• särskild uppsägningstid (konkurs och sanering, 14 dagar)	JA
• tid som överskrider 6 månader	NEJ
• skadeersättning för att uppsägningstiden inte iakttagits	NEJ
• ersättning för lagstridig uppsägning	NEJ
• ersättning för lagstridig hävning av arbetsavtal	NEJ
• ersättning som motsvarar lön för uppsägningstiden till person som sagts upp/sagt upp sig under permittering (när personen inte arbetar under uppsägningstiden)	NEJ
• frivillig eller avtalsenlig ersättning för avslutande av anställning	NEJ
• fallskärmsavtal eller avgångsbidrag	NEJ
Lön för väntetid	NEJ
• av räntenatur när löneutbetalningen till arbetstagaren fördröjts	
Naturaförmåner	JA
Optioner	
• Optionsrätt som getts ut t.o.m. 31.12.2020.	NEJ
• Optionsrätt som erhållits och använts fr.o.m. 1.1.2021	JA

Lön eller annan ersättning	Ingår det i ArPL-lönen?
Personalfonder	
<ul style="list-style-type: none"> resultatpremierater som betalats till personalfond och fondandelar som medlemmen lyft från fonden, resultatpremieandelar som lyfts i kontanter 	NEJ
Personalförmåner	
<ul style="list-style-type: none"> t.ex. personalrabatter, gratis resor eller resor med nedsatt pris, personallån med nedsatt ränta, kultursedel, motionssedel och fritidssedel. 	NEJ
Provision för initiativ	
<ul style="list-style-type: none"> ansluter sig till arbete som avses i arbetsavtalet 	JA
<ul style="list-style-type: none"> inte anknuten till arbetsprestation, dagligt arbete och likställs inte med långvarigt utvecklingsarbete eller uppfinning 	NEJ
Provisioner	
<ul style="list-style-type: none"> provision med avdrag för andelen kostnader (dvs. provision på vilken förskottsinnehållning ska verkställas) 	JA
<ul style="list-style-type: none"> den som arbetar med provisionslön står inte i anställningsförhållande utan är företagare 	NEJ
Rekryteringsarvode, tipsarvode	
<ul style="list-style-type: none"> som betalas till person i anställningsförhållande 	JA
<ul style="list-style-type: none"> arvode som betalats till utomstående tipsare 	NEJ
Royalty, bruksersättning	NEJ
Sjuktidslön och sjukdagpenning	
<ul style="list-style-type: none"> sjuktidslön 	JA
<ul style="list-style-type: none"> dagpenning enligt sjukförsäkringslagen 	NEJ
<ul style="list-style-type: none"> kompletteringsdagpenning utbetald av sjukkasse 	JA
<ul style="list-style-type: none"> tilläggsdagpenning utbetald av sjukkasse 	NEJ
<ul style="list-style-type: none"> sjukdagpenning 	NEJ
Personalbiljett kollektivtrafik	
<ul style="list-style-type: none"> förmån i form av lönetillägg, skattepliktig andel 	JA
<ul style="list-style-type: none"> förmån som en del av lönen, skattefri respektive skattepliktig andel 	JA
Skribentarvoden	
<ul style="list-style-type: none"> arbetstagaren har skrivit till en publikation eller personaltidning som arbetsgivaren ger ut 	JA
<ul style="list-style-type: none"> självständigt skrivna artiklar till andra tidningar 	NEJ
Sparlivförsäkringens andel på vilken förskottsinnehållning ska verkställas	JA
Stöd för hemvård	JA
<ul style="list-style-type: none"> För en vårdare som står i anställningsförhållande till den familj som betalat lönen och stödet för privat vård som Folkpensionsanstalten betalar direkt. Om man avtalat om att vårdarens lön betalas så att en del av lönen består av stödet för privat vård och därtill hörande kommunalt tillägg, är även det kommunala tillägget pensionsgrundande förvärvsinkomst även om kommunen betalar det direkt till arbetstagaren. 	
Tantiem	JA
Uppfinningar	NEJ
Vederlag som hänför sig till semester	JA
<ul style="list-style-type: none"> semesterlön, -ersättning, ersättning för sparad ledighet, diverse semesterpenningar 	
Vinstandelar, vinstutdelningsposter, vinstpremier	NEJ
<ul style="list-style-type: none"> om bolagsstämman bestämmer att dela ut en del av aktiebolagets vinst till arbetstagarna 	
Översättningsarvoden	
<ul style="list-style-type: none"> översättaren står i anställningsförhållande 	JA
<ul style="list-style-type: none"> översättaren står inte i anställningsförhållande 	NEJ

Socialförsäkringsavgifter 2022

PENSIONSavgIFT FÖR ARBETSTAGARE Avgiften i % av lönesumman.	2022	2021
• Arbetstagaren försäkras enligt ArPL, om månadsinkomsten är minst	62,88 €/mån.	61,37 €/mån.
ArPL-grundavgift för arbetsgivare med försäkringsavtal (innehåller arbetstagarens avgift) • Arbetsgivare med försäkringsavtal som har fast anställda arbetstagare eller en lönesumma som är minst 9 006 € /6 mån (2022). Eventuell kundåterbäring och omkostnadsrabatt inverkar nedsättande på avgiften. Om arbetsgivarens lönesumma år 2020 har varit minst 2 169 000 euro är den försäkringsavgiften därtill beroende av invalidpensionsavgiften i enlighet med avgiftsklassen och nedsättningen av avgiftsförlustandelen.	25,85 %	24,80 %
ArPL-avgift för tillfälliga arbetsgivare (innehåller arbetstagarens avgift) • Tillfälliga arbetsgivare som inte har fast anställda arbetstagare och lönesumman understiger 9 006 € / 6 mån (2022).	25,85 %	24,80 %
Arbetstagarens andel av ArPL-avgiften • andel för 17–52-åringar • andel för 53–62-åringar • andel för arbetstagare som har fyllt 63 år	7,15 % 8,65 % 7,15 %	7,15 % 8,65 % 7,15 %

PENSIONSavgIFT FÖR FÖRETAGARE Avgiften i % av lönesumman		
FöPL-avgift • avgift för 18–52-åringar • avgift för 53–62-åringar • avgift från ingången av det år som följer efter att företagaren fyllt 63 år Nyetablerade företagare som inleder verksamhet första gången får 22 % rabatt de första 48 månaderna	24,10 % 25,60 % 24,10 %	24,10 % 25,60 % 24,10 %
• nedsatt avgift för 18–52-åringar • nedsatt avgift för 53–62-åringar • nedsatt avgift från ingången av det år som följer efter att företagaren fyllt 63 år	18,798 % 19,968 % 18,798 %	18,798 % 19,968 % 18,798 %
Gränobelopp • FöPL-arbetsinkomstens undre gräns, €/år • FöPL-arbetsinkomstens övre gräns, €/år • Företagaren kan omfattas av arbetslöshetsskyddet om arbetsinkomsten är minst	8 261,71 €/år 187 625,00 €/år 13 573,00 €/år	8 063,57 €/år 183 125,00 €/år 13 247,00 €/år

PENSIONSavgIFT FÖR LANTBRUKSFÖRETAGARE		
LFöPL-avgift • LFöPL-försäkringspremier är beroende av din ålder och din årsarbetsinkomst. Närmare information fås från Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA.		

ANDRA SOCIALSKYDDSAVGIFTER		
Arbetsgivarens sjukförsäkringsavgift	1,34 %	1,53 %
Den försäkrades sjukförsäkringsavgift • Löntagare - sjukvårdsavgift - dagpenningssavgift, om lön och arbetsinkomst är minst 15 128 €/år (2022). Annars 0,00 %. • Företagare - sjukvårdsavgift - dagpenningssavgift, om lön och arbetsinkomst är minst 15 128 €/år (2022). Annars 0,00 %. • Pensionerad	0,53 % 1,18 % 0,53 % 1,32 % 1,50 %	0,68 % 1,36 % 0,68 % 1,55 % 1,65 %
Arbetsolycksfallsförsäkringspremie • Premien är bland annat beroende av lönerna och hur riskfyllt arbetet är. Närmare information får du från det egna olycksfallsförsäkringsbolaget.		
Arbetslöshetsförsäkringsavgift (Uppbärs av Sysselsättningsfonden) • Av en lönesumma som är högst 2 197 500 €/år (2022) • Av den del av lönesumman som överstiger 2 197 500 €/år (2022) • Arbetsgivarens avgift för delägare • Arbetstagarens avgift • Delägarens egen avgift	0,50 % 2,05 % 0,50 % 1,50 % 0,74 %	0,50 % 1,90 % 0,50 % 1,40 % 0,65 %
Arbetstagarnas grupplivförsäkringspremie Uppbärs tillsammans med arbetsolycksfallsförsäkringspremien. Närmare information får du från det egna olycksfallsförsäkringsbolag.		

INDEX		
• Lönekoeficient	1,501	1,465
• Arbetspensionsindex	2691	2631

RÄNTOR Justeras varje halvår 1.1. och 1.7.		
• Försäkringsavgiftsränta Gäller inom ArPL 1.1–30.6 och inom FöPL 1.1–31.12	2,00 %	2,00 %
• Dröjsmålsränta	8,00 % (1.1.–30.6.)	8,00 % (1.1.–30.6.)

- Till arbetsgivarens lagstadgade socialförsäkringsavgifter hör arbetspensionsavgiften, olycksfallsförsäkringspremien, arbetslöshetsförsäkringsavgiften, gruppensionsförsäkringspremierna och sjukförsäkringsavgift.
- FöPL-försäkring för företagare är lagstadgad.

Elos kontaktinformation

Kundtjänst i ArPL- och FöPL-försäkringsärenden

Telefon 020 694 744
vardagar kl. 8–17

Svarsförsändelseadress (Elo betalar postavgiften):

Arbetspensionsbolaget Elo
Försäkringstjänster
Kod 5010419
00003 SVARSFÖRSÄNDELSE

Rådgivning i pensions- och rehabiliteringsärenden

Telefon 020 694 726
vardagar kl. 8–17

Elektroniska tjänster

Försäkring från Elo

- Teckna en ArPL- eller FöPL-försäkring på adressen **www.elo.fi**.

Webbtjänsten för Elos företagskunder

- Allt som du behöver för att sköta dina arbetspensionsförsäkringar, oavsett om du är företagare, arbetsgivare eller representant för en bokföringsbyrå.
- Arbetstagarnas rehabiliterings- och pensionsuppgifter.
- Verktygen för HR i storföretag, som hjälper till att förutse, förebygga och hantera riskerna för arbetsoförmåga i företaget och kostnaderna för dem
- Mer information om tjänsten och hur du tar den i bruk finns på **www.elo.fi/webbtjanst**.

Webbtjänsten för Elos privatkunder

- I Pensionstjänsten sköter du behändigt dina pensions- och förmånsärenden.
- I tjänsten kan du bland annat beräkna en uppskattning av pensionen och ansöka om pension
- Logga in i tjänsten med dina nätbankskoder på **www.elo.fi/pensionstjanst**.

Elos löneräknare

- Du kan uppskatta de totala kostnaderna för att anställa en eller flera arbetstagare. Med några klick ger vår räknare på adressen **www.elo.fi/loneraknare** en uppskattning av ArPL-avgifterna och lönebikostnaderna.

Information om pensionsförsäkringar och arbetspension

- Läs mer om ArPL- och FöPL-försäkring samt om arbetspensionsskydd för företagare på adressen **www.elo.fi**.

